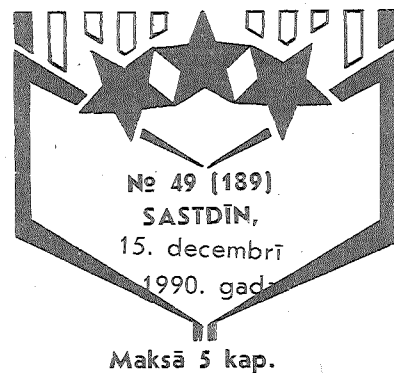

JAUNAIS CELS

Agrofirmas „Sarkanais Oktobris” laikraksts

12. decembrī

PANORAMA

agrofirmas kultūras nama lielajā zālē notika kopsaimniecības pilnvaroto sanāksme, kurā apspriests un pieņemts nolikums par agrofirmas — paju sabiedrības «Turība» izveidošanu. Sapulcē runāja nolikuma izstrādāšanas komisijas, kopsaimniecības vadības pārstāvji. Sīkāk par šo notikumu pastāstīsim laikraksta nākamajā numurā.

Firmas veikals Preiļos

Aizvakar kompetenta komisija pieņēma mūsu agrofirmas celtniecības un montāžas pārvaldes kārtējo objektu — veikala un kafējnīcas ēku Preiļos, Rēzeknes ielā. Lielākā daļa telpu atvēlēta pārtikas preču veikalam, kurā firmas saimniecība un uzņēmumi rea-

lizēs savu produkciju. Darba laiks tiek pieskaņots citu rajona centrā izvietoto veikalu darba laikam, tas atrodas netālu no patērētāju biedrības firdzniecības uzņēmumiem, tāpat arī no autoostas, lai pircējiem būtu ērtāk.

LLS kongresā

Lietiskā atmosfērā Rīgā notika Latvijas Lauksaimnieku savienības kongress. Tajā atkārtoti pasvītots, ka LLS nav politiska organizācija, izlemti svarīgākie republikas lauksaimniecības jautājumi. Par savienības jauno vadītāju ievēlēts Vilnis-Edvīns Bresis — cilvēks ar plašu interešu loku, izglītību un lielu dzīves pieredzi.

Ziemsvētku un Jaungada priekam

Ar cerību gaišumu atnāk saules aprītes gada noslēgums, kad svinam ziemas saulgriežus — Ziemassvētkus. Drīz pēc tam noslēdzas arī kalendārais gads, cilvēki ar certībām gaida, ka jaunais atnesīs jaunus, labākus laikus, jaunu cerību piepildījumu. Un ir sena tradīcija, ka gadu mijā cilvēkam jābūt priecīgam, jaunam, tad arī nākošais gads būs ar mazāku rūpesu nastu. Lai kuplīnātu gaidāmo svētku prieku, mūsu kopsaimniecības arodbiedrības komiteja pieņēmusi lēmumu par nelielu naudas pabalstu piešķiršanu daudz bērnu ģimenēm, darba invalīdiem un invalīdiem kopš bērnības. Pussimta rubļu lielus vienreizējus pabalstus no arodbiedrības saņem daudz bērnu ģimenes, kuru pārstāvji strādā kopsaimniecībā — Nina Lāce, Ināra Babre, Jevdokija Sidrova un Anastasija Trofimova,

tāpat astoņi invalīdi. Visās šajās mājās svētku priekšvakarā ieradīsies arodkomitejas pārstāvji. Jaungada eglītes svinības agrofirmas lielajā zālē šogad paredzētas 30. decembrī, sākums — pulksten 11.00 rītā. Kā vienmēr, par jautrību būs gādājuši ciemiņi — Salavecis un Sniegbaltīte, citi pazīstami pasaku varoņi, bet arī pašiem bērniem būs jāņem līdzi sava daļa jautrības un izdomas, jo tā visa nekad nav par daudz. Gafavojieties. Izņemot izdevību, gribu dažus vārdus pateikt arī par mūsu kārtējam lietām: tie, kuri vēlētos ārstēties sanatorijās, tiek lūgti savās ceļu komitejās vai arī agrofirmas arodkomitejā iesniegt personīgu pieteikumu ufcitnisko izziņu.

I. Gromova, arodkomitejas priekšsēdētāja

Čipsi kļūst vērtīgāki

Šajās dienās agrofirmas cietes rūpnīcas čipsu ražošanas cehā pēc baltkrievu sastādītās receptes izmēģināti jauni šo skraukšķošo plāksnīšu bagātināšanas un dažādošanas pa-

ņēmieni: ar kviešu un rudzu miltu, kā arī galda biešu sulas piedevām. Kā atzinuši degustētāji, jaunie čipsu paveidi, kuros līdzi ar to ir vairāk vitamīnu un ogļūdeņraža, ir garšīgāki, to nokrāsa arī iegūst

patīkamu rožainumu. Turpināsies arī jau pazīstamo čipsu ražošana. Tāpat, ceha produkcija bagātinās gan ar paveidiem, gan arī barības vērtības ziņā.

Kļūdu labojums

Laikraksta 48. numurā, kas iznāca 8. decembrī, redakcijas vainas dēļ rakstā «Kartupeli pārtapuši cietē», sākot ar trešo rindkopu visur tonnu vietā jālasa centneri. Šā gada 1. decembra numurā rakstijām par paju sabiedrības «Turība» nolikuma izstrādāšanu, tur kļūdaini pateikts, ka dividendēs izmaksās ne mazāk par 8 no paju vērtības — pareizi ir jālasa: ne mazāk par 6 procentiem. Atvainojamies lasītājiem!

Deg adventes sveces

Balts sniedziņš snieg uz skujaiņām, Un, maigi dziedot, pulksteņskan... Šie vārdi no Jāņa Poruka dzejoļa «No baznīcas braucot Ziemas svētku vakarā», ir ņemti par moto bērnu koncertiem, kurus tie sniegs vienlajiem, vecajiem ļaudīm Preiļu un Līvānu ēdnīcās Ziemassvētkos — gan latviešu (26. decembrī), gan krievu valodā (8. janvārī). Es saprotu, es sajūtu, Ka šeit uz zemes spodrība — Tas augstākais, ko mums var dot, Un skaidram būt ir godība, — tā turpina dzejnieks. Un Advente ir tas laiks, kad mēs, svētkus gaidot, spodrinām ne tikai mūsu mājas, bet sakārtotām, skaidrinām arī savas sirdis. Bet tā kļūst tīra un gaiša, tikai citiem dodot. Dodot nesavtīgi, ne jau pēc principa «Es tev, tu man». Dodot dzīves pabērniem un rūpju bērniem. Zēlsirdības akcija, uz kuru mūs aicina rajona zēlsirdības biedrība šajā Adventē, ir vajadzīga ne tikai tiem nelaimīgajiem, vienlajiem, kuriem mēs palīdzēsim, vēl vairāk tā vajadzīga mūsu pašu dvēselēm. Jau rakstijām, ka sestdien rajona kultūras namā skanēja garīgās dziesmas Latgales lauku kultūras kompleksa «Jasmuiža» skolotāju kora priekšnesums. Tajā dzied arī daži Riebiņu vidusskolas pedagogi. Bet ar to Adventes pasākumu klāsts vēl tik tikko sācies. Vairāku sabiedrisko organizāciju un darba kolektīvu atbalstītās zēlsirdības kus-

tības koordinatore ārste M. Veita zina nosaukt daudzus, kas cilvēkmīlestības darbu dara, savu laiku un spēkus nerēķinot. Un vienu po pirmajām viņa piemin Līvānu 1. vidusskolas skolotāju S. Šmiti. Par viņas audzinātajiem skolēniem ļabi atsaucas vecie ļaudis, kuriem vajag kādu bērnu rokām veicamu palīdzību — sakaldīt malku, atnest no veikala maizi... Tagad, tāpat kā Preiļu vidusskolu audzēkņi, Līvānu skolēni līdzdarbosies akcijā «Ciešmos pie rūpju bērna» — veltītā saviem likteņa piemeklētajiem vienaudžiem — invalīdiem. Bet Preiļu bērnu dārza «Pasacīņa» bērni ar savām dziedrajām balstiņām priecēs tos, kam gaišo svētku laiks jāsauga slimības gultā — slimnīcā. Vēl par vienu pasākumu, kas būs veltīts visiem tiem, kuru televizori spēj uztvert vietējās televīzijas pārraides, gādā Preiļu TV raidījumu redakcija J. Zarāna vadībā. Jau tagad videolentē tiks ierakstīti Adventes dievkalpojumi Preiļu baznīcā, lai Ziemassvētku vakarā — 24. decembrī, mēs tos redzētu televizora ekrānā. Bet tie riebenieši, kam ar televīzijas pārraidi vien būs par maz, varēs lūgt Dievu baznīcā 23. decembrī. ...Adventes vainagā iedegas trešā svece. Iedegas gaiša un silta, aicinot tikpat gaiši un silti degt mūsu sirdīm, lai nevienam šajā pasaulē nav silti.

„Baltica” nāk uz Preiļiem

Latvijas Republikas Ministru Padome atbalstījusi Kultūras ministrijas priekšlikumu par IV Starptautiskā folkloras festivāla sarīkošanu 1991. gadā no 8. līdz 14. jūlijam Rīgā, kā arī Balvu, Liepājas, Preiļu, Rīgas, Tukuma un Ventspils rajonos. Pasākuma mērķis — saglabāt un attīstīt tautas mākslu, veicināt kultūras sakarus un starptautisko sadarbību folkloras jomā. Rajonu un pilsētu pašvaldības iestādes aicinātas sekot kolektīvu piedalīšanās, tie ir tiesīgi (pēc attiecīgu līgumu noslēgšanas ar Kultūras ministriju) izgatavot un realizēt produkciju ar festivāla simboliku. Tāpat ieteikts visiem, kas piedalīsies mēģinājumos un arī festivālā, saglabāt mēneša vidējo izpelni.

ESM ikdienā

Pagājušajā nedēļā agrofirmā «Sarkanais Oktobris» jauns pavērsiens sākās ekonomikas un grāmatvedības dienesta darbinieku dzīvē. Ar saviem elektroniskajiem skaitļotājiem un daudzveidīgu tiem sagatavotu programmu klāstu bija ieradušies Agrorūpnieciskā kompleksa ekonomikas institūta darbinieki. Viņi agrofirmas speciālistiem sniedza pirmo mācībstundu jauno programmu izmantošanā grāmatvedībā. Institūta nodaļas vadītājs Ernests Vēveris pastāstīja: — Šo programmu izstrādāšanā sadarbībā ar ārzemju speciālistiem ieguldīts milzu darbs — patērēti 70 cilvēkgadi. Bet tas atmaksāsies. Ar elektriskajām skaitļojamām mašīnām varēs veikt precīzu un operatīvu pamatfondu, materiālu, darba un darba algas fondu un dažādu cita veida uzskaiti. Apkopotie dati kalpos taupības režīma ieviešanai, pašizmaksas samazināšanai, darba ražīguma paaugstināšanai — tsak sakot, ekonomiskai saimniekošanai. Agrofirma ar Ekonomikas institūtu noslēgusi līgumu uz 5 gadiem par ESM ieviešanu ekonomikas dienesta darbinieku ikdienā. Šajā nolūkā ik mēnesi notiks informātikas nodarbības. Institūts sola arī palīdzēt sagādāt nepieciešamo skaitļošanas tehniku. Agrofirma jau esošie elektroniskie skaitļotāji arī lieti noderēs mācību procesā.

Lobreit Latgolā

№ 20

NŪVODA LITERATŪRĀ APVĪNEIBA

№ 20

Namīra gors

Jūs vairs nav jaunais, arī dzeivē daudz pīradzāts un pīrdzeivīts, īskaitīt divus «ceļojumus» uz Sibīrijas nūmetnem, bīži par sevi atgādnoj slīmeibas, bet bez kaidā navīn dorba nav spējigs sēdēt sāfā. Navīn Rēzeknē, bet plošā apkaīmē pazeist nanūgurdynomū Eduardu Kozlovski ar pībīdi: jaunokū. Jo arī jō tāvs beja Eduards Kozlovskis, Latgolā pazeistams grōmotu izdevājs, sabīdryks darbītkis (par tū myusu pyrmajā laidītī.). Namīra dzērkstī nu na laikā šū pasaulē atstōjušo tāva montōjis dāls.

E. Kozlovskis ir vīns nu vys-aktīvokōjīm myusu laikroksta autorīm, jys ryupeigi krōj vy-

sus numurus, gatavodamīs īstī saglobōšonai. Daudz pagōtnes nūtykumu globojas jō prōta apcīrkņūs, daudz jam saksakrōjīs vacūs laiku izdavumu — grōmotu un laikrokstu. Un, kai jau talanteigam cylvākam, jam raiiti iztak teikumi. zem spolvas, lai ēri rūka navīnmār paklause kai grybātūs. Daudz pyļu jys ir pīlicis, lai sagatavōtu īspīšonai atseviškē gromatēnā Latgolas nasenōs pagōtnes dzejītku dorbu izlasi, skaisti saveitīs jam ir tēlojums par Rēznes azaru, kūr ir nūlāsējis draugim, Eduards Kozlovskis uzīr sakarus ar tīm dzeivajīm pyrmskara autorīm, kuri palykūsī Latgolā un kuri emigrējūsī uz orzemēm, jys

dauz pyļu pīlyka, lai Rēzeknē bytu Latgolas rakstītku atstōtō litararō montojuma bibliotēka.

Runojūt par Eduarda Kozlovska nanūgurdynomū dzeives sporu, par jō enciklopediskajom zynōšonom, jōpīmiņ ēri dzeives draugs, kura taipāt ir lītas kursā, paleidz sagatavōt syutējumus publicēšonai, pīrroksta tekstus.

Nūvelom myusu aktīvajīm paleigīm lobu veseleibu, jaunus panokumus turpmōkajai darbeibai un sokom lelu paldis.

Attāllā: E. Kozlovskis, ar dzeivesbīdri gatavojūt kōrtejū rokstu laikrokstam.

P. Gleizdēna grōmotzeimē

A. Čuņyca 180

Kilometrūs sešus no Rogovkas pi ceļa uz Kōrsovu ir Lyuzīnīku sādža. Mōz jau te kō paličis pōri nu senējīm zīdu laikim, ja kaidas dažas mōjas un āka, kur beja septēngadeigō pamātskūla, kur skanēja bārnu bolsi, atsaroda vīta skūlotōju ustobai un postam. Tagad ļaudis īt ar vēstulem uz Rogovku voi gaida atbraucam postnīku, skūlas bārni — uz Naurānu vydusskūlu. Ceļē aizvejas garam kaidai sātas vītai, kūr zyna vysi — te kōdreiz beja zemītku Rancānu ļabi īkōptī ļauki, te stōvēja jūs mōja, kur pīdzyma dāls Jezups. Obi jō dzymdynōtōji — tāvs ar moti — myuža mīrē dus pi Rogovkas bazneicas, bet dāls — gon Latvijā, gon arī orzemēs ļabi pazeistamais veiskups, sovu myuža mōju, izstāigōjis tōlus pasaulē ceļus, atrads svešā zemē.

Boltais veiskups

Rakstītkis Jōns Klīdzējs sovōs atminōs Jezupu Rancānu nūsaucis par boltū veiskupu, jū vōrdū jys tōjīs Grandlapidūs, kur dzeivōja. Un vai šaidis tītūs nav daudz nūzeimeigs, vai naizsoka ēri cylvāka dvēseli?

Attāllā: veiskups Jezups Rancāns Latvijā 1927. godā, tūlaik jys jau beja teologijas magīstrs, Reigas arciveiskupijas seminara rektors un ģenerālvīkērs, Saeimas lūceklis un plaši pazeistams sabīdryks darbītkis.

stōvi pi Svātō Krāsā, kur jys panōce Latvijās valsts de facto atzeišonu un leidz ar tū pavēre durovos arī cytom valstēm atzeit Latvijas naatkareību.

Blokus izcylam goreidznīka dorbam jys sovu myužu vejtēja tautās tīseibu un valsts sabīdryskō stōvīkļa nūstypynōšonai. Leidz ar tū jys ir simbols vysam lobejam un cēļajam. Dzejneica Jantīna Babre sērmajam veiskupam vēļtējuse šeidas ryndes:

«Cik ilgi vēl Rīgas kafedrāles brīvības zvani klūsēs? Atrāsiet mēles — lai skaņas ganu dvēseles svētā!»

Vīnā vairs nav. Aprītējūsī divi godi kūpš trymdas brōļu kopūs Katsībūs (1988. goda 9. oktobrī), natōli nu Nujorkas, Tsvēteita bronzas plōksne Jezupa Rancāna pīmiņai. Bet jō mērstēigos atlīkas zemei atdūtas 1969. goda 6. decembrī Augšamceļšonōs kopsātā Grandlapidūs. Pīmiņas plōksne izveidota pēc J. Rancāna fonde un jō pīrkšādātōja K. Znūteņa (Kanāda) Trūsmes, mōkslīnīciski veidojuse arhitekte Austra Adamsonē. Šymā plōksnē Tgraveitas Latvijas, par kūr

tai sājōja veiskups, rūbežas un Trōkts: «Dievs, svētī Latvīju!», bet pošā vydē — veiskupa vōrdi «Latvijai ir tiesības dzīvot». Šūs vōrdus, kai Tsvēteišonas ceremonijā teica K. Znūteņš, J. Rancāns ir atgōdynōjis gon jauneibas dīnōs, gon sasadorbōdamīs ar prezidentu Čaksti, ar Zīgfrīdu Meijerovicu, ar Franci Trāsunu un cytim, arī tod, kod beja Latvijas Universitātes Katoļu teologijas fakultātes dekanans un profesors. Orzemēs Boltāis veiskups beja par gūda filīstru daudzōs latvīšu akadēmiskajōs organizacijōs.

J. Rancāna personeibas pīmiņa palykuse jam par gūdu nūdybynōtajā fondā, kas dorbojas jau vairōkus godus, jys vīnoj latvīšu katoļu organizacijās Austrālijā, Anglijā, Zvīdrijā, Vōcijā, ASV un Kanādā. Šis fonds ir kai latvīšu dzeivōgora pīmineklis veiskupam J. Rancānam, tys jau izdevis arī divas grōmotas — profesora H. Tihovska redakcijā īvārojāmu valstveiru, politiskūs un sabīdryskūs darbītku apceres par Boltū veiskupu, bet ūtra — poša veiskupa rokstu izlase.

31
Nu pagotnis
caur tagadnis
uz nokūtnis
Latgolu

Par tevi, Latgola,
Ir pasacēits vōrdū daudz:
Gon lobu gona,
Gon slyktūs mona.
Taitod — ni moz, ni daudz
Byus, ja vēļ kū biļšū...

Es tevi, Latgola,
Redzu reitā saulē
Nu tō, kas bej,
Caur tū, kas ir:
Tev liktīns taidis šai pasaulē —
Te osoras, te svīdrus lej,
Te priks tev ceļu šķir.
Vai tōdēļ muna tauta,
Kas naidota un kauta,
Ka ar Dīvu beja kūpā,
Ar Mōras Zemes Kēnenīni,
Kai dorba bites strūpā
Vyšam spēja pōri tikt,
Napezūst un naiznīkt!

Nu tevi, Latgola,
Kod šudin ceļam gaismā,
Ar bejušū, arī baismū,
Mēs tīkai styprēki vēļ tūpam.

Un šudin Latgolā
Vēļ lapnuma byus gona
Gon orojam, gon gonam,
Lai kaidis pi tukšā orūda
Kaunīs mōtes volūdas,
Par sprostu jam fei šķīt,
Taipāt tok ira latgalītis.
Bet reit kai byus,
Kūr kotrys nu mums gyus?
Pošam atbīdi par tū sev dūt,
Padūma tev, Latgola, paprosūt!

Gromotas vajadzeigas

5. decembrī pēc Rakstītku savīneibas Literatūras propagandas biroja Trūsynojuoma myusu rajonā vīsōjōs dzejītki Olga Lisovska, Vītāuts Lūdēns, Māris Melngalvs un rakstīnīce Māra Svīre. Jī apmeklēja dažas rajona skūlas un vokorā tykōs ar rajona bibliotēkas grōmotu draugim. Laseja sovu dzejīļus, romana fragmentu, atbīdēja uz vaicojumum. Cylvāku sanōcis nabēja daudz, bet eisti interesanti.

Rakstītki runoja par tū, ka pošleik literatūrai pīnokūsī gryuti laiki. Cylvāki vairōk lōsa laikrokstus, dūmoj, kai izdzeivōt, bet grōmotas stōv nāloseitas un naizdūtas. Tūmār sapulcējūsīs uzsvēra, ka daiļ-

literatūra vajadzeiga, sevišķi bārnu grōmotas, lai nacīstu myusu kultūra nōkūtnē.

Vysvairōk vaicojumu tyka Mārai Svīrei, kas arī pate beja tei leļōkō runōtōja. Vīns nu vaicojumim: kaidas ir jōs dūmas par Ļepīna pīmineklja nūjaukšonu Prēilūs? Rakstīnīce atbīdēja, ka, jōsprōt, Ļepīna pīmineklim navajadzātu atrastīs pylsātas centrē, bet vajadzātu jū nūjemt ar gūdu un nūlikīt cytā vītā, jau laikus padūmojūt, kas graznōs lōkumu jō vītā.

Attāllā: rakstītki tīkšānōs laikā rajona bībliotēkā. Runoj Vītāuts Lūdēns.

J. SILICKA foto

